

[Finansministeren.]

partiet venstre, der har interesseret sig stærkt for dette; det er naturligvis meget udmærket at interessere sig positivt for planlægning, men man har ligesom villet løbe med det, synes jeg. Jeg synes, det er en lille smule urimeligt over for det arbejde, der er foregået; og selv om det måske kan være lidt trættende i denne storpolitiske debat, synes jeg alligevel, at lejligheden må være til her ved behandlingen af tillægsbevillingslovsforslaget at ridse nogle hovedlinjer op — jeg skal lade være at gøre det alt for langt.

Jeg skal først understrege, at vi selvfølgelig fra regeringens side anser denne planlægning for aldeles nødvendig, sådan som vi også har fremhævet det adskillige gange. Vi har fremhævet, at det ikke alene er de enkelte udgiftsområder — undervisning, transport o. s. v. — der skal planlægges, men at vi også er enige i, at der må planlægges ud fra en mere statsfinansiell helhedsbetragtning vedrørende statens samlede udgifter og disses stigning i forhold til den økonomiske udvikling.

Efter dansk ret er det jo de enkelte fagministre, der alene er ansvarlige, og det er også fagministrene, der søger finansudvalget og får bevillinger igennem til det, der bliver vedtaget i folketinget; henholdsvis finansudvalget. Der skete i 1924 en væsentlig ændring i det bevillingssystem eller rettere i den teknik, man brugte i ministerierne. Det var Bramsnæs, der fik gennemført, hvad der dengang vistnok var en hel revolution, nemlig at alle bevillingsansøgninger til finansudvalget skulle passere igennem finansministeriet. Han oprettede et kontor, det såkaldte budgetkontor, og med den stærke vilje, han havde, satte han sig på de forskellige ministre og fik gennemtrumfet, at de skulle indlevere deres forslag til nye udgifter til dette kontor.

Det er indlysende, at denne procedure langt fra er tilstrækkelig i dag, og derfor er der i de senere år arbejdet meget med en reform af hele arbejdsgangen både i finansministeriet, i forholdet mellem de enkelte styrelser og finansministeriet og i forholdet til folketinget og til finansudvalget, det vil sige finanslovens opbygning. Her er der jo sket nogle ændringer i det sidste par år, og det samme gælder tillægsbevillingerne.

Jeg synes, det er værd at fremhæve i denne forbindelse, at der er gennemført en række reformer på disse områder. Tidligere tog man det jo ikke så nøje; man kunne altid komme og få en ekstra bevilling, som kunne gå ind i tillægsbevillingsloven. Men fra 1963 er der sket den væsentlige ændring, at man stræber efter at gøre finanslovsforslaget så fuldstændigt som muligt. Et led heri er de såkaldte ønskelister, som gør det muligt at få et bedre overblik over reserverne. Resultatet heraf er, som man har kunnet se det sidste par år, at vi har fået en finanslov og en tillægsbevillingslov, som virkelig har holdt — naturligvis ikke til 100 pct.; men stort set har det dog været sådan, at de reservebeløb, der har været opstillet på finansloven, har været realistisk vurderet i den forstand, at man stort set har kunnet holde disse.

Jeg vil også nævne 3 års budgetteringen af bygge- og anlægsarbejderne som et væsentligt fremskridt, fra 1963 omfattende byggeinvesteringerne og senere et samlet bygge- og anlægsbudget.

En anden ting, som også skal med i billedet, er, at vi fra indeværende finansår går over til rammebevillingssystemet. Det har været gennemdrøftet med finansudvalget; nu er det gennemført, og det skulle give langt bedre muligheder — det tror jeg alle er enige om — for at nå frem til en realistisk budgettering. Det er jo først med dette rammebevillingssystem, at mulighederne for at lave 3 års budgetter egentlig er til stede.

I det hele taget vil jeg fremhæve, at dette ikke er noget, man kan lave fra den ene dag til den anden. Vi arbejder med 1 års budgetter; der går tid med at forberede dem, og når det er sket, kan man ikke lave flere ændringer det år; man kan lave lidt om på kontiene o. s. v., men i det store og hele ligger det fast. Det tager også sin tid at gennemføre ændringer i systemet; men jeg er glad for, at det har været muligt at skabe en sådan overensstemmelse mellem finansministeriet og finansudvalget, at man har kunnet nå frem til et bedre bevillingssystem og dermed har fået et grundlag for de 3 års budgetter, som vi kan gå i gang med fra finansåret 1967-68; vi har lovet at komme med dem, og vi kommer også med dem. Jeg tror nok, at resultatet af disse reformer er